

Když se setkáte s agresí...

Odbor sociální Úřadu městské části Praha 4 zajišťuje v rámci své činnosti podporu a pomoc i osobám, které se „potkaly“ s jednou z forem agrese. Tentokrát se zaměříme na situace, se kterými se může setkat každý z vás ve svém nejbližším okolí.

Agrese je chování, jehož cílem je vědomé a záměrné ublížení nějakému člověku či skupině lidí. Může se však obrátit i proti agresorovi (sebepoškozování). Agresivita je tendence k útočnému či nepřátelskému jednání vůči druhé osobě nebo kolektivu. Projevuje se od formy slovní až po fyzickou - urážky a nadávky, vulgární gesta, pomluvy, výsměch, šikana psychické týrání, fyzické útoky a vandalismus. Agresivní chování u lidí může být způsobeno například zneužíváním alkoholu a drog, osobními problémy, neuspokojeným osobním životem, mentálním traumatem z dětství, přísnou výchovou, vášní pro sledování questových (únikových) her a thrillerů, přepracováním a odmítnutím odpočinku.

Pokud jste byli svědky agresivního chování nebo bylo takové chování zaměřeno na vaše blízké, víte, jak se v takovém případě zachovat? Zde je několik důležitých rad:

1. Zkuste nabídnout svoji pomoc či kontakty na instituce a organizace, které poskytují pomoc a služby osobám ohroženým agresivním chováním a obětem agrese.
2. Pokud víte, že k agresivnímu chování a násilí dochází, pokuste se zasáhnout. Je možné kontaktovat Policii ČR, organizace poskytující pomoc osobám ohroženým násilím a agresivním chováním a obětem agrese.
3. V případě vyhrocené situace, jíž jste svědky, kdy agresor ohrožuje osobu nebo více osob, neváhejte zavolat **Policii ČR a zdravotnickou záchrannou službu**.
4. Pokud si nevíte rady nebo máte pocit, že by váš zásah mohl způsobit i vaše ohrožení agresorem, kontaktujte Odbor sociální Úřadu městské části Praha 4.
5. Pro možnost pomoci uvádíme důležité kontakty: **Policie ČR: 158, zdravotnická záchranná služba: 155, Bílý kruh bezpečí - Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí: 116 006**.
6. V případě agrese, která je cílena na nezletilé dítě, nebo je nezletilé dítě přítomno agresí

Domácí násilné scény traumatizují také děti.

proti jeho blízkým, je možno kromě Policie ČR kontaktovat **Orgán sociálně právní ochrany dítěte pro Prahu 4, Odbor sociální Úřadu MČ Praha 4, oddělení sociálně právní ochrany dítěte, Antala Staška 2059/80b, tel.: 261 192 336. Rovněž tak i nezletilé dítě může kontaktovat Linku bezpečí tel.: 116 111.**

7. Pokud je agrese směřována na osobu seniorového věku, je možné kontaktovat například organizaci **Život 90 - Linka důvěry Senior telefon: 800 157 157.**

Domácí násilí

Jednou z nejčastějších forem agrese je domácí násilí. To se zpravidla definuje jako týrání a násilné jednání odehrávající se mezi osobami blízkými žijícími spolu ve společném bytě nebo domě, kdy jedna násilná osoba získává a udržuje nad druhou moc a kontrolu. Jedná se o fyzické i slovní útoky, tělesné týrání, omezování osobní svobody, vydírání, sexuální zneužívání, výhrůžky apod. Toto chování vyvolává trvalý strach oběti ze svého trýznitele, což umožňuje násilníkovi udržovat nad obětí neomezené mocenské postavení a donutit ji, aby se podřídila jeho vůli. Kontrolu veškerého života oběti uplatňuje násilník jako svůj samozřejmý nárok.

Oběti domácího násilí mohou být: ženy, děti, muži, senioři, zdravotně postižení. Nejčastějšími oběťmi domácího násilí jsou ženy, cca 92-98 %. Děti jsou spolu s ženami nejčastější skupinou, která se stává oběťmi násilí v rámci rodiny. Muži jsou oběťmi domácího násilí ve 2-5 %. Tato cílová skupina je velmi latentní, neboť muži domácí násilí málokdy zveřejní. Násilí proti osobám zdravotně postiženým je skryté, zdravotně postižení jsou velmi zranitelnou skupinou, protože jsou mnohdy odkázáni na péči násilníka a s ohledem na své zdravotní postižení se ne vždy dokáží účinně bránit.

Charakteristické znaky domácího násilí jsou:

- **vztahy intimního charakteru** - emocionální provázanost, jedná se nejčastěji o osoby, které jsou v příbuzenském vztahu nebo osoby jinak blízké (druh a družka apod.)
- **společné bydlení** - násilná i ohrožená osoba žijí v jednom bytě nebo domě a ohrožená osoba nemá možnost toto bydlení opustit
- **společná propojenost** - vzájemná úzká propojenost (mají spolu děti, vlastní společný majetek, společný účet, často mají společný okruh přátel apod.)
- **asymetrie ve vztahu** - určující znak projevu jící se bezvýhradnou mocí na straně násilné osoby a naprostou bezmocí oběti, která je dlouhodobě udržována v závislém postavení - jedná se o nerovnoprávné postavení, kdy si násilná osoba vynucuje absolutní poslušnost a podřízenost
- **dlouhodobost** - násilí trvá často několik let

Oběťmi domácího násilí jsou nejčastěji ženy.

a stále eskaluje. Domácí násilí představuje nepřetržitý koloběh útoků, ať již slovních, nebo fyzických, přerušovaný fázemi usmířování, slibů a obdobím relativního klidu, které se však postupně zkracuje, zatímco období vytváření napětí a útoků se rozšiřuje

- **stupňující se agresivita** - útoky jsou s každým dalším opakováním brutálnější. Objevila-li se na počátku rozvíjejícího se domácího násilí facka, na jeho konci může být vysoce nebezpečný fyzický útok, který zanechá celoživotní stopy a může vést k ohrožení zdraví oběti
 - **skrytost** - většinou je domácí násilí skryté a odehrává se za zavřenými dveřmi domova, ale může se přenést i na veřejné místo, například na ulici, a to v případě, že ohrožená osoba vyhledá pomoc a začne se odpoutávat od násilí a odejde ze společné domácnosti
 - **obtížná postižitelnost a kontrolovatelnost** - vzhledem k tomu, že domácí násilí není vystaveno zrakům veřejnosti, odehrává se v soukromí bytu, je jakýkoli zásah do tohoto teritoria obtížnější a také dokazování násilí je složitější. V současné době již existují metody pro policisty, které rozpoznání domácího násilí ulehčují.
 - **pokračování násilí i po rozchodu** - domácí násilí má tendenci přetrvávat i po odchodu oběti ze společné domácnosti a rozvodu. Tato situace nastává zejména v těch případech, kdy má ohrožená osoba s násilníkem děti, které se stávají prostředkem dalšího týrání, napadání nebo napadání erotických částí těla, jednání s ohroženou osobou pouze jako se sexuálním objektem.
- V souvislosti s agresí a násilím spolupracuje sociální odbor s širokým spektrem státních i neziskových organizací zabývajících se touto problematikou.
- Kontakt:** Martina Pecháčková, OSÍ odboru sociálního Úřadu MČ Praha 4, Antala Staška 2059/80b, tel. 261 192 484.